

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2SŽ/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014010060
Dátum vydania rozhodnutia:	18.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9014010060.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci žalobcu: Ing. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XXXX/XX, XXX XX T., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., Šoltésovej č. 2, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu, Námestie A. Dubčeka č. 1, 812 80 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. CRD-485-13/2012-VPRNBU zo dňa 06. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 70 € na bankový účet podľa priloženého platobného predpisu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Žalobou podanou na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 12.05.2014 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Národného bezpečnostného úradu (ďalej aj „NBÚ“) č. SP-PB-804-3/2013-Ž-38346 zo dňa 26.08.2013, ktorým bolo skonštatované, že podľa § 10 ods. 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona“) žalobca nespĺňa predpoklady bezpečnostnej previerky spoľahlivosti na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň utajenia Tajné, podľa § 14 ods. 1 zákona ho nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, pretože uviedla nepravdivé údaje pri bezpečnostnom pohovore a podľa § 29 zákona, NBÚ zrušil platnosť jeho osvedčenie o oprávnení na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň Tajné, vydaného dňa 23.10.2007. Žiadal

zrušenie napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a jeho vrátenie prvostupňovému orgánu na ďalšie konania.

V dôvodoch žaloby uviedol, že dňa 13.03.2014 mu bolo doručené predmetné rozhodnutie, ktoré považuje za vydané bez zákonného podkladu, na základe nesprávne a nedostatočne zisteného skutkového stavu, a ktoré považuje za nepreskúmateľné.

Absenciu zákonného podkladu rozhodnutia videl v tom, že bezpečnostný pohovor majúci overiť spĺňanie predpokladov pre vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 zákona bol podľa odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vykonaný po zistení skutočností, ktoré vzhľadom na ich utajený charakter nie je možné uviesť v odôvodnení rozhodnutia. V rámci bezpečnostného pohovoru mal žalobca uviesť nepravdivé údaje v odpovedi na otázku č. 18 - ohľadne oboznámenia zástupcov spoločnosti Pyra Group a.s. Bratislava alebo Pyra spol. s r. o. Bratislava o iných záujemcoch a ponukách v procese verejného obstarávania, kde odpoveď znela „Nie, nie som si vedomý“, čo malo byť v rozpore s obsahom utajenej informácie VS110-D-924/2010, s ktorou sa žalobca nemohol oboznámiť. Je však presvedčený, že jej obsah sa týkal informácií poskytnutých v tejto súvislosti novinárom PLUS 7 DNÍ, resp. informácií ktoré boli vyvedené z prepisov telekomunikačnej prevádzky, získaných na základe súhlasu Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, pričom z predloženého dokumentu Úradu boja proti korupcii Prezídia policajného zboru (ďalej len „ÚBPK“) zo dňa 29.05.2008 vyplýva, že boli vyhodnotené bez realizácie, mali teda byť podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane súkromia zničené. Napriek tomu boli tieto prepisy použité na účely trestného konania vo veci zločinu machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, začatého dňa 05.11.2010 pod sp. zn. PPZ-261/BPK-B-2010, ktoré bolo Uznesením ÚBPK zastavené, nakoľko skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Použitím týchto údajov v trestnom konaní došlo k porušeniu ústavou garantovaného práva na ochranu súkromia pred odpočúvaním, a teda obsahy predmetných záznamov a uznesenia o začatí trestného konania použité pri rozhodovaní prvostupňového orgánu boli nezákonnými dôkazmi.

Zároveň spochybnil pravdivosť použitých informácií, uvedených v súvisiacich článkoch v týždenníku PLUS 7 DNÍ, s poukazom na rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/186/2010 - 543 zo dňa 12.07.2013, kde žalobca uspel so žalobou na ochranu osobnosti, a okresný súd uznal neoprávnenosť zásahu do osobných práv žalobcu z dôvodu, že žalovaný v konaní nedokázal preukázať pravdivosť uverejnených informácií, pričom sa jednalo o tie informácie, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal aj NBÚ. Za nezákonný dôkaz považuje aj v rozhodnutí zmieňovaný prepis telekomunikačnej prevádzky zo dňa 31.01.2011.

K vyhodnoteniu odpovede na otázku č. 20 ohľadne poskytnutia informácií firme Špeciálne systémy a software a.s. o súťažných podmienkach a podkladoch k pripravovanému verejnému obstarávaniu na dodávku špeciálnych vysielačiek pred vyhlásením súťaže v r. 2007 kde uviedol odpoveď „nemohol som poskytnúť žiadne informácie firme Špeciálne systémy a software v roku 2007, lebo nie som si vedomý, že by som nejaké špeciálne vysielačky obstarával podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní“, ako nepravdivej vzhľadom na obsah utajenej informácie č. VS110-D-924/2010 z 08.11.2010, s ktorou sa vzhľadom na jej utajený charakter nemohol oboznámiť uviedol, že sa domnieva, že skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci sa týkajú informácií poskytnutých novinárom PLUS 7 DNÍ alebo už zmieňovaných nezákonných prepisov telekomunikačnej prevádzky. Zároveň namietal, že mu v rozpore s ust. § 3 ods. 2 Správneho poriadku nebolo umožnené oboznámiť sa s obsahom v konaní novozabezpečeného listinného dôkazu č. SP-PB-804 -2/2013-Ž-38346 zo dňa 30.05.2013.

Nesprávne a nedostatočne zistený skutkový stav vyvodil z toho, že jediným podkladom pre vydanie prvostupňového rozhodnutia boli prepisy telekomunikačnej prevádzky, ktoré spochybnil a závery vyšetrovateľa uvedené v rozhodnutí o začatí trestného stíhania bez ohľadu na to, že toto konanie bolo zastavené pre nepreukázanie, že skutok je trestným činom, aj keď z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dôvodom zastavenia malo byť nedostatočné zistenie a preukázanie, že skutok sa stal a žalobca postupoval v rozpore s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. Výtkol úradu, že napriek tomuto zrejmemu rozporu zohľadnil zistenia vyšetrovateľa uvedené v uznesení o začatí trestného

konania a zároveň, že nedoplnil dokazovanie o zistenie, či bol žalobca za tvrdené porušenie zákona o verejnom obstarávaní disciplinárne sankcionovaný Úradom pre verejné obstarávanie. Nezákonnosť oboch preskúmaných rozhodnutí teda vyvodil z použitia vyššie uvedených nezákonných podkladov rozhodnutí ako aj z nevysporiadania sa s použiteľnosťou a významom sporných prepisov telekomunikačnej prevádzky ako dôkazov.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe žiadal, aby Najvyšší súd žalobu zamietol. Konštatoval že Vojenské spravodajstvo, aj NBÚ postupovali pri vykonávaní bezpečnostnej previerky žalobcu v súlade so zákonom č. 215/2004 Z. z., keď po zistení nových skutočností poskytnutých spôsobom v zmysle zákona o ochrane utajovaných skutočností bolo preverované, či žalobca spĺňa predpoklady pre priznanie oprávnenia podľa § 10 ods. 1 zákona a následne bol prijatý zákonom predvídaný postup. Žalobca mal možnosť vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam v priebehu bezpečnostného pohovoru a následne mal možnosť podporiť pravdivosť svojich tvrdení psychofyziologickým overením pravdovravnosti, s ktorým však žalobca nesúhlasil. Listinný dôkaz č. VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010 jeho pôvodca označil ako utajovanú skutočnosť stupňa dôverné, pričom žalobcu nie je možné považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 písm. f/ zákona, z tohto titulu je obmedzenie jeho práva na oboznámenie sa s obsahom listinného dôkazu ústavne konformné.

K opakovanému namietaniu zákonnosti uznesenia zo dňa 28.10.2011, ktorým malo zo strany orgánov činných v trestnom konaní dôjsť k porušeniu práv žalobcu v trestnom konaní začatom uznesením vyšetrovateľa zo dňa 05.11.2010, sp. zn. PPZ-261/BPK-B-2010 uviedol, že NBÚ pri hodnotení splnenia predpokladov na vznik oprávnenia žalobcu na oboznámenie sa s utajovanými skutočnosťami vychádzal z listinných dôkazov zistených zákonným spôsobom. NBÚ nie je kompetentný spochybňovať zákonnosť právoplatného rozhodnutia vyšetrovateľa a takáto nezákonnosť ani nevyplýva zo žiadnych listinných dôkazov. Pre vyhodnotenie nepravdivosti údajov k odpovedi na otázku č. 18 nebolo jedinou podstatnou informáciou uznesenie vyšetrovateľa, ale rovnako aj listinný dôkaz č. VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010, pre vyhodnotenie nepravdivosti údajov k odpovedi na otázku č. 20 boli podstatné skutočnosti nevyplývajúce z tohto uznesenia, ale aj skutočnosti uvedené v listinných dôkazoch č. VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010 a č. SP-PB-804-2/2013-Ž-38346 zo dňa 30.05.2013.

Bezpečnostný pohovor so žalobcom bol vykonaný v súlade s ust. § 25 zákona o ochrane utajovaných skutočností po zistení skutočností, vyplývajúcich z listinných dôkazov (VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010, VS100-106-15517-40/2007 zo dňa 18.11.2010, VS100-106-15517-41/2007 zo dňa 19.11.2010) ktoré mohli byť dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia. Namietané prepisy telekomunikačnej prevádzky neboli prioritne hodnotené ako dôkazy a to, že prípadne neboli zákonným spôsobom zničené, nemožno v tomto konaní vyčítať žalovanému. Namietanie porušenia ust. § 3 ods. 2 správneho poriadku je právne irelevantné vzhľadom na ust. § 81 zákona o ochrane utajovaných skutočností, limitujúceho použitie Správneho poriadku v konaní podľa zákona č. 215/2004 Z. z..

K námietke neúplne a nedostatočne zisteného skutkového stavu a nepreskúmateľnosti uviedol, že z hľadiska účelu zákona č. 215/2004 Z. z. sú dôležité zistenia, vyplývajúce zo zhromaždených listinných dôkazov. Nie je možné zohľadniť žalobcom presadzované uplatnenie prezumpcie neviny, nakoľko v kontexte zákona č. 215/2004 Z. z. by to zmarilo účel bezpečnostnej previerky, ktorá má vo vzťahu k možnosti ujmy na chránených záujmoch Slovenskej republiky preventívny charakter. K obsahu Uznesenia o zastavení trestného stíhania zo dňa 28.10.2011 zdôraznil, že trestné stíhanie bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, t.j. skutok, ktorý sa stal nie je trestným činom a nie z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, že by sa skutok nestal. Spáchanie skutku (bez ohľadu na nepreukázanie objektívnej a subjektívnej stránky pre jeho kvalifikovanie ako trestný čin, resp. zločin) bolo výslovne uvedené aj v odôvodnení rozhodnutia. Vzhľadom na odstránenie všetkých dovtedy zistených a vytknutých väd správneho konania bolo zákonným postupom vydané vecne správne rozhodnutie so všetkými náležitosťami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 30 ods. 4 zákona na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa § 26 zákona č. 215/2004 Z. z., preskúmal napadnuté rozhodnutie a jemu

predchádzajúce správne konanie postupom podľa § 246 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s §§ 247 a nasl. O.s.p. v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu, súčasť ktorého tvoril bezpečnostný spis, ako aj s obsahom písomných podaní účastníkov konania a po vypočutí zástupcov účastníkov konania a žalobcu na pojednávaní súdu dňa 18.05.2016 dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo s konečnou platnosťou konštatované, že podľa § 10 ods. 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z. žalobca nespĺňa predpoklady bezpečnostnej previerky spoľahlivosti na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň utajenia Tajné, podľa § 14 ods. 1 zákona ho nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, pretože uviedla nepravdivé údaje pri bezpečnostnom pohovore a podľa § 29 zákona bola zrušená platnosť osvedčenia č: PB-41115/2007-Ž vydaného žalobcovi pre stupeň utajenia Tajné.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či si vo veci zadovážil relevantné podklady pre vydanie rozhodnutia, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti a či v rozsahu zákonnej úpravy konal s účastníkom konania, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

V konaní predchádzajúcom vydaniu oboch preskúvaných rozhodnutí boli v súvislosti s predmetnými zisteniami vydané obdobné rozhodnutia č. SP-PB-892-16/2011-Ž-38346 zo dňa 27.01.2012 (zrušené rozhodnutím žalovaného č. CRD-485-4/2012-VPRNBU zo dňa 03.05.2012 z dôvodu potreby oboznámenie sa s novopredloženými dôkazmi) a rozhodnutie č. SP-PB-1194-14/2012-Ž-38346 zo dňa 12.02.2012 (zrušené rozhodnutím žalovaného č. CRD-485-8/2012-VPRNBU zo dňa 21.03.2013 z dôvodu nedostatočného odôvodnenia ohľadne nepravdivosti konkrétnych odpovedí žalobcu).

NBÚ ako aj žalovaný aj pri ďalšom rozhodovaní vo veci vychádzali z toho, že na základe súhlasu žalobcu a podkladových materiálov predložených podľa § 16 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. vykonalo Vojenské spravodajstvo, podľa § 18 ods. 3 tohto zákona v spojení s ust. § 22 zákona bezpečnostnú previerku III. stupňa, výsledkom ktorej bolo vydanie osvedčenia č. PB-4115/2007-Ž zo dňa 23.10.2007. Počas platnosti bezpečnostnej previerky boli zistené skutočnosti (majúce utajený charakter) tvoriace súčasť spisového materiálu pod č.p.: VS-110-D-924/2011 zo dňa 08.11.2011, na základe ktorých Vojenské obranné spravodajstvo (VOS) vykonalo so žalobcom zákonom stanoveným spôsobom bezpečnostný pohovor (záznam VS100-106-15517-43/200 zo dňa 25.11.2010). Predmetom pohovoru bolo zisťovanie, či žalobca v rozpore so svojimi povinnosťami štátneho zamestnanca Ministerstva obrany, pôsobiaceho na úseku verejného obstarávania, poskytoval v rozpore so zákonom informácie subjektom zúčastňujúcim sa verejného obstarávania, resp. v súvislosti so svojou funkciou postupoval v rozpore so zákonom, napr. zabezpečovaním výhod sebe alebo iným. Vzhľadom na rozpor vyjadrení žalobcu v priebehu bezpečnostného pohovoru so zistenými skutočnosťami, bolo vykonané stretnutie príslušníkov VOS so žalobcom z dôvodu jeho riadneho predvolania k psychofyziológickému overeniu pravdivosti, ktoré odmietol absolvovať s tým, že toto vyšetrenie považuje za účelové a zasahujúce do jeho Ústavou garantovaných práv. V priebehu preverovania boli VOS zaslané prepisy telekomunikačnej prevádzky o vzájomnej komunikácii medzi žalobcom a zástupcami obchodných spoločností týkajúcej sa verejných obstarávaní, v ktorých žalobca ako pracovník Ministerstva obrany SR pôsobil.

Vzhľadom na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru k Ministerstvu obrany SR dňa 28.02.2011 bol bezpečnostný spis odstúpený na ďalšie konanie NBÚ. V konaní boli zistené ďalšie skutočnosti majúce utajený charakter (spisový materiál pod č. NBU-D-427/2011 zo dňa 06.07.2011, č. NBU-D-628/2011 zo dňa 02.11.2011, č. NBU-D-695/2011 zo dňa 02.12.2011).

Výetrovateľ Úradu boja proti korupcii začal dňa 18.11.2010 pod číslom ČVS: PPZ-BPK-B-261/2010 trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1, 2 Trestného poriadku (TP) vo veci trestného činu podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/ Trestného zákona (TZ) - machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe. Jednalo sa o skutky vecne súvisiace s predmetom správneho konania. Uznesením Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Bratislava, ČVS: PPZ-261/BPK-B-2010 zo dňa 28.10.2011 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b/ ods. 4 TP vyššieuvedené trestné stíhanie zastavené, nakoľko uvedený skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Podľa odôvodnenia rozhodnutia vykonaným vyšetrovaním bolo síce preukázané, že skutok sa stal, avšak absentovala objektívna aj subjektívna stránka konania ako podmienka naplnenia skutkovej podstaty trestného činu.

V pokračujúcom správnom konaní bol žalobca v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. opakovane (päť krát) predvolávaný na psychofyziológické overenie pravdivosti, ktoré odmietol absolvovať s tým, že toto vyšetrenie považuje za účelové a zasahujúce do jeho Ústavou garantovaných práv, resp. si predvolanie riadne neprevzal.

V prebiehajúcom správnom konaní boli vzhľadom na rozpor výsledkov pohovoru so zistenými informáciami vyhodnotené ako nepravdivé odpovede na otázky v poradí č. 18 „Oboznámili ste zástupcov spoločnosti Pyra Group a.s. Bratislava alebo Pyra spol. s r. o. Bratislava o iných záujmoch a ich ponukách v procese verejného obstarávania?“ osoba odpovedala; „Nie, nie som si vedomý,“ ako vyjadrenie v rozpore so skutočnosťami uvedenými na strane 1 odsek 4 (tretia veta) utajenej informácie č. VS110-D-924/2010 a taktiež v rozpore so skutočnosťami uvedenými v uznesení ÚBPK na strane 4 odsek 3 a strane 7 odsek 6, v ktorom sa okrem iného uvádza, že na základe prepisov telekomunikačnej prevádzky bolo zistené, že komunikácia medzi osobou a zástupcom spoločnosti Pyra spol. s r. o. Bratislava G. T. ohľadom verejného obstarávania zákazky „prílba pre príslušníkov špeciálneho určenia“ prebehla. Z prepisov telekomunikačnej prevádzky bolo jednoznačne preukázané, že osoba ako vyhlasovateľ súťaže ešte pred zverejnením „Výzvy na predloženie cenovej ponuky na internetových stránkach MO SR“, informovala spoločnosť Pyra, a to konkrétne ich zamestnankyňu G. T. o pripravovanej súťaži. Prejednávala s ňou i množstvo a veľkosť prílb, ktoré boli následne uvedené v súťažných podmienkach. Neskôr ju informovala o tom, kto ďalší sa do súťaže prihlásil, aké sú cenové ponuky iných súťažiteľov.

Ako nepravdivá bola vyhodnotená aj odpoveď na otázku č. 20: „Poskytli ste v roku 2007 firme Špeciálne systémy a software a. s. Bratislava informácie o súťažných podmienkach a podkladoch k pripravovanému verejnému obstarávaniu na dodávku špeciálnych vysielačiek pred vyhlásením súťaže?“ kde žalobca odpovedal: „Nemohol som poskytnúť žiadne informácie firme Špeciálne systémy a software v roku 2007, lebo nie som si vedomý, že by som nejaké špeciálne vysielačky obstarával podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní.“ Táto odpoveď je v rozpore so skutočnosťami uvedenými na str. 1 ods. 4 (prvá veta) utajovanej informácie č. VS110-D-924/2010 z 08.11.2010 a taktiež v rozpore s písomnosťou MO SR (č. SP-PB-804-2/2013-Ž-38346), podľa ktorej sa podieľal na celom procese obstarávania zákazky na dodávku špeciálnych vysielačiek v rozsahu od vyhlásenia súťaže ako odborne spôsobilá osoba, až po jej ukončenie a spracovanie zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že obstarával uvedenú zákazku.

Vzhľadom na podanie odvolania, ktorého dôvody sú v zásade zhodné so žalobnými dôvodmi bola vec predložená žalovanému, ktorý sa napadnutým rozhodnutím č. CRD-485-13/2012-VPRNBÚ zo dňa 06.02.2014 v celom rozsahu stotožnil so správnosťou a dostatočnosťou skutkových zistení ako aj ich právneho vyhodnotenia.

Vyhodnotil ako nedôvodný poukaz na nezákonnosť spočívajúcu v tom, že všetky informácie a skutočnosti, ktoré mali byť dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia súvisia výlučne s informáciami zverejnenými v týždenníku PLUS 7 DNÍ, denníku PLUS JEDEN DEŇ a na internetovom portáli www.pluska.sk, ktoré sú absolútne nepravdivé, čo žalobca preukazoval rozsudkom vydaným v konaní na ochranu osobnosti. Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil námietku, že použitím prepisov telekomunikačnej prevádzky, ktoré mali byť zrušené, došlo k porušeniu zákona, a že uznesenie vyšetrovateľa zo dňa 28.10.2011 je nezákonné, že prvostupňový orgán pri svojom rozhodovaní vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zdôraznil, že Vojenské spravodajstvo i NBÚ pri svojom postupe a rozhodovaní vychádzali z informácií na preverenie nových skutočností, ktoré boli poskytnuté spôsobom ustanoveným zákonom a NBÚ bol povinný na ich základe rozhodnúť o tom, či žalobca spĺňa zákonom ustanovené predpoklady pre vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. NBÚ pri hodnotení zisteného skutkového stavu vychádzal predovšetkým z listinných dôkazov č. VS110-D-924/2010 z 08.11.2010, č. SP-PB-804-2/2013-Ž-38346 z 30.05.2013 a uznesenia zo dňa 28.10.2011 str. 4 ods. 6, str. 5 ods. 1. Nepovažoval za dôvodné ani námietky ohľadne nezákonnosti uznesenia zo dňa 28.10.2011, nakoľko toto právoplatné uznesenie, ktorého zákonnosť nie je NBÚ ani žalovaný oprávnený skúmať, bolo hodnotené vo vzájomnej súvislosti s ďalšími zistenými skutočnosťami. Nepovažoval za dôvodné ani poukazy na prezumpciu neviny, nakoľko v prípade jej aplikácie by v konečnom dôsledku došlo k zmareniu účelu bezpečnostnej previerky. K námietkam ohľadne predvolávania na psychofyziologické overenie pravdivosti a jeho nariadenie poukázal na opakované doručovanie predvolania a skutočnosť, že ust. § 25 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. predpokladá jeho nariadenie aj bez žiadosti navrhovanej osoby, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby pri bezpečnostnom pohovore v rozpore so zistenými skutočnosťami. Na základe takto zisteného stavu bolo vydané vecne správne a dostatočne odôvodnené rozhodnutie, nakoľko bolo dostatočne preukázané, že žalobca počas bezpečnostného pohovoru neuviedol pravdivé údaje, s čím zákon výslovne spája vylúčenie bezpečnostnej spoľahlivosti.

Právny zástupca žalobcu sa vo svojom vyjadrení na pojednávaní v celom rozsahu pridržiaval obsahu žaloby zo dňa 09.05.2014 a žiadal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutých rozhodnutí tieto v celom rozsahu zrušil a vec vrátil NBÚ na ďalšie konanie. Zopakoval argumenty o tom, že nesprávnosť a nezákonnosť vyplýva z toho, že boli vydané na základe zistenia skutkového stavu, ktorý bol zistený na základe nezákonných dôkazov, za ktoré považuje namietané záznamy telekomunikačnej prevádzky a rozhodnutia vyšetrovateľa ÚBPK vydané v trestnom konaní začatom po zlikvidovaní sporných záznamov a vychádzajúce z informácií od novinárov týždenníka PLUS 7 DNÍ, ktorých správnosť bola vylúčená vzhľadom na obsah predloženého rozsudku vo veci ochrany osobnosti žalobcu. Vzhľadom na tieto vady považuje obe preskúmané rozhodnutia zároveň za nepreskúmateľné.

Poverená zástupkyňa žalovaného sa vo svojom prednese v plnom rozsahu pridržiavala obsahu písomného vyjadrenia a dôvodov, ktoré sú v ňom uvedené. Argumenty, ktoré uviedol žalobca k podanej žalobe sú totožné s tými, ktoré uviedol vo svojom odvolaní a žalovaný sa s nimi dostatočne vysporiadal už v napadnutom rozhodnutí. Vo vzťahu k argumentom žalobcu predneseným na pojednávaní uviedla, že žalobca nereflektuje komplexný obsah odôvodnenia, sústreďuje sa iba na opakovanie námietky nezákonnosti dôkazov. Správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali z dôkazov zabezpečených zákonným spôsobom a predložených príslušnými orgánmi, pričom ich správnosť a zákonnosť nebola spochybnená. Podstatné je, že z hľadiska účelu zákona č. 215/2004 Z. z., v zmysle ktorého sa v priebehu bezpečnostnej previerky postupuje, sú pre NBÚ dôležité zistenia vyplývajúce zo zhromaždených listinných dôkazov a nie to, či proti žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie, či bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu, priestupku alebo bol disciplinárne sankcionovaný.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania predchádzajúceho jeho vydaniu ako aj po oboznámení sa s predloženým administratívnym spisom, súčasťou ktorého bol bezpečnostný spis skonštatoval, že medzi účastníkmi preskúmacieho konania je sporné, či vzhľadom na žalobcove námietky zákonnosti použitých dôkazov a podkladov rozhodnutia, je možné považovať za zákonný a vecne správny záver o tom, že žalobcu nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., že nespĺňa

predpoklady bezpečnostnej spoľahlivosti na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň utajenia Tajné podľa § 10 ods. 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z. a nastali dôvody na zrušenie osvedčenia udeleného dňa 23.10.2007.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. tento zákon upravuje podmienky na ochranu utajovaných skutočností, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri tejto ochrane, pôsobnosť Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „úrad“) a pôsobnosť ďalších štátnych orgánov vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam a zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 10 ods. 1, 2 zákona č. 215/2004 Z. z. oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Výhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba navrhovanej osobe, ktorá

- a) je občanom Slovenskej republiky,
- b) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) dovŕšila ustanovený vek,
- d) súhlasí, aby bola oprávnená oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a s vykonaním bezpečnostnej previerky,
- e) je bezúhonná,
- f) svojím správaním zaručuje, že zabezpečí ochranu utajovaných skutočností,
- g) je bezpečnostne spoľahlivá,
- h) má platné osvedčenie úradu, podľa ktorého sa môže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné,
- i) je na to určená,
- j) podpíše vyhlásenie o mlčanlivosti.

Navrhovaná osoba musí spĺňať predpoklady na vznik oprávnenia podľa odseku 1 po celú dobu platnosti osvedčenia podľa § 28 alebo určenia podľa § 31.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. za bezpečnostne spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto uviedol nepravdivé údaje v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku alebo pri bezpečnostnom pohovore, kto bol pracovne zaradený a aktívne vykonával činnosť v ustanovených štruktúrach bývalej Štátnej bezpečnosti podľa prílohy č. 1 alebo bývalej spravodajskej správy Generálneho štábu Československej ľudovej armády do 31.12.1989 s výnimkou osoby, ktorá vykonávala v týchto štruktúrach len obslužné alebo len zabezpečovacie činnosti, alebo vedome spolupracoval s týmito štruktúrami, alebo u koho bolo zistené bezpečnostné riziko.

Podľa § 15 ods. 1, 2 písm. c/ zákona č. 215/2004 Z. z. bezpečnostnou previerkou sa zisťuje, či navrhovaná osoba spĺňa predpoklady uvedené v § 10 ods. 1 na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Podľa stupňa utajenia sa vykonáva bezpečnostná previerka III. stupňa pre stupeň utajenia Tajné.

Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 zákona č. 215/2004 Z. z., bezpečnostný pohovor s navrhovanou osobou sa vykoná, ak sa v priebehu bezpečnostnej previerky zistili skutočnosti, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia. V priebehu bezpečnostného pohovoru má navrhovaná osoba možnosť vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam. Z uskutočneného bezpečnostného pohovoru sa vyhotoví písomný záznam, ktorý zúčastnené strany podpíšu. Odopretie podpisu, dôvody tohto odopretia a námietky proti obsahu záznamu sa v ňom zaznamenajú. Bezpečnostný pohovor s navrhovanou osobou podľa odseku 1 vykoná ten orgán, ktorý vykonal bezpečnostnú previerku, a to tak, aby nedošlo k zásahu do práv tretích osôb a nebol ohrozený zdroj informácií. Psychofyziologické overenie pravdivosti sa uskutoční vždy, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby v priebehu bezpečnostného pohovoru v rozpore so zistenými skutočnosťami, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia.

Podľa § 26 ods. 2, 3 zákona č. 215/2004 Z. z., ak úrad bezpečnostnou previerkou zistí, že navrhovaná

osoba nespĺňa predpoklady na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1, vydá o tom rozhodnutie.

V rozhodnutí podľa odseku 2 musí byť uvedené ustanovenie, podľa ktorého úrad rozhodol o tom, že sa osoba nemôže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami, skutočnosťami, ktoré boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený úrad pri hodnotení dôkazov a poučenie o možnosti podať odvolanie.

Podľa § 29 zákona č. 215/2004 Z. z. úrad je na základe zistenia nových skutočností povinný počas platnosti osvedčenia preveriť, či osoba spĺňa predpoklady na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 a v prípade zistenia, že nespĺňa tieto predpoklady, zrušiť platnosť osvedčenia. Na také zrušenie platnosti osvedčenia sa primerane vzťahujú ustanovenia §§ 24 až 26.

Podľa § 81 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. na rozhodovanie podľa tohto zákona sa okrem § 55 ods. 6, § 65 ods. 4, §§ 79 až 80 nevzťahujú všeobecne záväzné právne predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v preskúmvanej veci dospel k záveru, že žalovaný v predmetnej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážil relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutia, skutkové okolnosti správne právne posúdil a dôvody svojho rozhodnutia náležite zdôvodnil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie žalovaného preto považoval za vydané v súlade so zákonom.

Pri vydávaní rozhodnutia NBÚ zo dňa 26.08.2013, následne potvrdeného napadnutým rozhodnutím došlo oproti predchádzajúcemu rozhodovaniu vo veci k zúženiu okruhu nepravdivých odpovedí ako skutočností preukazujúcich nedostatok bezpečnostnej spoľahlivosti. V tomto rámci správne orgány vyhodnotili doložené uznesenie ČVS PPZ-261/BPK-B-2010 zo dňa 28.10.2011, ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b/ ods. 4 TP bolo trestné stíhanie vo veci machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe zastavené, s odôvodnením, že uvedený skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, nakoľko aj keď vykonaným vyšetrovaním bolo preukázané, že skutok sa stal, avšak absentovala objektívna aj subjektívna stránka konania ako podmienka naplnenia skutkovej podstaty trestného činu. Rovnako v zmysle záväzného právneho názoru vysloveného v rozhodnutí č. CRD-485-8/2012-VPRNBÚ zo dňa 21.03.2013 znovu prehodnotil závery o jednoznačnosti nepravdivosti vyjadrení ku konkrétnym otázkam kladeným na bezpečnostnom pohovore. Vyhodnotili ako jednoznačne preukázané, že uvedenie odpovede na otázku č. 18 ohľadne neposkytovania informácií spoločnostiam Pyra Group a.s. Bratislava a Pyra spol. s r. o. Bratislava, resp. ich pracovníkom o iných záujemcoch a ich ponukách v procese verejného obstarávaní je v rozpore so skutočnosťami uvedenými v utajovanej informácii č. VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010 ako aj zisteniami vyšetrovateľa v neskôr zastavenom trestnom stíhaní. Rovnako ako jednoznačne nepravdivé bolo vyhodnotené vyjadrenie žalobcu k otázke č. 20 o tom, že nie si je vedomý, že by nejaké špeciálne vysielacky obstarával podľa zákona č. 25/2006 Z. z., preto nemohol poskytnúť žiadne informácie firme Špeciálne systémy a software v roku 2007, čo je v rozpore s obsahom utajovanej informácie VS110-D-924/2010 zo dňa 08.11.2010 a s písomnosťou MO SR č. SP-PB-804-2/2013-Ž-38346 zo dňa 30.05.2013.

V tomto kontexte je absolútne nedôvodná námietka absencie zákonného podkladu pre vydanie rozhodnutia. Treba zdôrazniť, že podkladom pre vyslovenie vyššie uvedeného záveru neboli len žalobcom spochybňované zistenia uvedené v rozhodnutí o zastavení trestného stíhania, ale aj ďalšie skutočnosti, zistené a riadne zdokumentované v utajenom spisovom materiáli, ktorý bol vyhotovený v súvislosti s preverovaním skutočností odôvodňujúcich zrušenie platnosti osvedčenia v zmysle § 29 zákona. Bolo povinnosťou príslušných orgánov (VOS a následne NBÚ) preveriť relevantnosť zistených skutočností na základe žiadosti podanej v súlade so zákonom. Pokiaľ žalobca namieta v konaní zákonnosť použitia prepisov telekomunikačnej prevádzky, zohľadnených v začatom trestnom stíhaní a zohľadňovaných aj v odôvodnení zastavenia trestného stíhania, k tomu súd uvádza, že záver o nemožnosti ich použitia vzhľadom na tvrdenú nesplnenú povinnosť príslušných orgánov tieto zničiť, nemôže viesť automaticky k záveru, že sú nezákonným dôkazom v konaní podľa zákona o ochrane utajovaných skutočností.

Naviac, keď v úplnom rozpore s právnym názorom žalobcu, k zastaveniu trestného stíhania nedošlo z dôvodu, že prešetrovaný skutok sa nestal, ale len z dôvodu, že preukázané konanie nespĺňa základné podmienky charakterizujúce skutok ako trestný čin, t.j. objektívna stránka (protiprávnosť konania v príčinnej súvislosti, s ktorým by bol spôsobený následok) a subjektívna stránka konania (úmysel - spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech bol naplnený). Týmto rozhodnutím, ktoré je právoplatné a ani správnym orgánom ani súdu ho neprináleží preskúmavať, nebolo skonštatované, že k popísanému konaniu nedošlo, ale bolo skonštatované, že zisteným a zdokumentovaným konaním nedošlo k zločinu machinácie pri verejnom obstarávaní a dražbe podľa § 266 TZ.

Žalobca nedôvodne považoval za nezákonný postup, keď správne orgány nezohľadnili jeho procesný úspech v konaní na ochranu osobnosti vedenej pred Okresným súdom vo Zvolene, kde pod č. k. 11C/186/2010-543 bola uznaná neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv žalobcu publikovaním informácií, o jeho osobe v súvislosti s predmetnými verejným obstarávaniami. Predložený právoplatný rozsudok bol vyhodnotený ako jeden z dôkazov a podkladov v rámci konania a vzhľadom na ostatné dôkazy bolo správne ustálené, že tento rozsudok automaticky nevyvracia, že k popisovanému konaniu, a nepravdivým odpoveďami žalobcu na otázky č. 18 a č. 20 kladené pri bezpečnostnom pohovore došlo. Najvyšší súd Slovenskej republiky len pripomína, že v zmysle platnej právnej úpravy na vyhovie žalobe na ochranu osobnosti nie je v rámci dôkazného bremena žalobcu potrebné vyvrátiť pravdivosť sporných tvrdení, ale postačuje ak žalovaný subjekt neunesie dôkazné bremeno v tom, že nedokáže jednoznačne preukázať, že sporné skutočnosti sú pravdivé. Z toho potom logicky vyplýva aj dôkazný význam vydaného rozsudku v konaní o ochrane osobnosti na posudzovanie bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu. Rovnako pre závery o tejto otázke je irelevantné, že resp. prečo došlo či nedošlo k administratívne sankcionovaniu príslušným orgánom za porušenie povinností podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Vzhľadom na vyššie uvedený záver o nepreukázaní nezákonnosti dôkazov a podkladov použitých správnymi orgánmi pri rozhodovaní v konaní podľa zákona č. 215/2004 Z. z., ako aj vzhľadom na špecifiká tohto konania, dôsledkom ktorých je obmedzenie odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu ku skutočnostiam vyplývajúcim z utajenej časti administratívneho spisu, nie je dôvodná ani námietka nepreskúmateľnosti a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Nemožno opomenúť, že na preskúmané konanie sa nevzťahuje právna úprava zákona č. 71/1992 Zb. správneho poriadku.

Pokiaľ teda žalovaný vo výroku potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým NBÚ rozhodol, že podľa § 10 ods. 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z. žalobca nespĺňa predpoklady bezpečnostnej spoľahlivosti na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň utajenia Tajné, nemožno ho podľa § 14 ods. 1 zákona považovať za bezpečnostné spoľahlivú osobu, pretože uviedol nepravdivé údaje pri bezpečnostnom pohovore a z toho dôvodu zrušil platnosť osvedčenia vydaného dňa 23.10.2007, vydal rozhodnutie v súlade s platnou právnou úpravou.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú (§ 250j ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že procesne neúspešnému žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom v zmysle § 5 ods. 1 písm. h/ v spojení s ust. § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Z. z. zaviazal žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku podľa pol. č. 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, v sume 70 €.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.